

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Züleyha GÜLÜM
İstanbul Milletvekili

Ulaşım hakkı insanların en temel haklarından biridir. Kent içi ulaşım, yerel yönetimlerin temel görevidir ve bunun için yerel yönetimler pek çok isim altında vergi almaktadır. Ulaşımı sağlayacak araçlar da bu vergilerle satın alınmaktadır. Ücretsiz ulaşım hakkını savunmak son derece meşru bir talep olduğu halde Türkiye'de halkın toplu ücretsiz ulaşım hakkının önündeki engeller kaldırılmamaktadır. Hâlbuki bir yolcunun günde dört kez ulaşım araçlarını kullanması halinde harcayacağı günlük para ortalama 13 TL, aylık yaklaşık 400TL'dir. Bu rakam asgari İstanbul'da yaşayan insanlar için ciddi bir meblağdır.

İstanbul'un trafiği için çözüm projesi olarak sunulan ve yaklaşık 300 bin yolcu için tasarlanan Metrobüs sistemi bugün bir milyon kişiyi taşımakta ve metrobüslerdeki aşırı yoğunluk ve insani olmayan koşullarda yapılan yolculuk nedeniyle gerek yolcular arasında gerekse yolcular ile görevliler arasında tartışmalar yaşanmaktadır.

Metrobüslerde kademeli ücretlendirme (gittiğin kadar öde) sistemi uygulanmaktadır. Yolcunun indiği durakta gittiği mesafe kadar ödeme yapması gerekirken, pek çok yolcu teknik zorluklar nedeniyle iade alamamaktadır. Tüketicuyu Koruma Derneği'nin verilerine göre söz konusu haksız uygulamadan kaynaklı İBB'nin haksız kazancının yıllık ortalama 196.560.000,00 TL'ye ulaştığı kamuoyunda paylaşılmıştır.

Metrobüs durak ve üstgeçitlerinde kapasitenin yetersiz olduğu, duraklarda metrobüse biniş ve inişlerin kaotik bir hal aldığı, araçlara binişlerde adeta can pazarı yaşandığı kamuoyuna yansıyan şikâyetler arasındadır.

Duraklarda bulunan asansörlerin çalışmadığı, üst geçitlere çıkışta ve inişte kuyruklar olduğu ve yürüyen merdiven de bulunmadığından engelli, yaşlı, hamile ve çocuklu yolcuların mağdur olduğu yönünde pek çok haber sıklıkla gündeme gelmektedir.

Metrobüs 24 saat hizmet veren bir ulaşım aracıdır. Ancak gece geç saatlerde duraklarda güvenlik olmaması sebebiyle özellikle kadınlar metrobüsü kullanamamaktadır.

Bütün bunların dışında, yapılan kampanyalara, oluşturulan taleplere rağmen İstanbul'da metro ulaşımı, vapur ulaşımı ve pek çok güzergahta otobüs ulaşımı halen 24 saate çıkarılmamıştır.

Bu gerekçeler ışığında;

1. Metrobüs hattı üzerinde bulunan duraklarda 24 saat güvenlik hizmeti verilmediği doğru mudur?
2. Metrobüs kullanan yolcu ve çalışan durumda bulunan araç sayıları ve araçların toplam kapasitesi nedir?
3. Metrobüs duraklarında yaşanan yoğunluğu ve sıkışıklığı gidermek için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?
4. Asansörlerin çoğu kez çalışmadığı, yürüyen merdiven bulunmadığı göz önüne alındığında engelli yolcuların metrobüs hizmetinden faydalanabilmesi için fiziki koşullarda herhangi bir değişiklik yapmayı düşünüyor musunuz?
5. En fazla yoğunluğun yaşandığı, Zincirlikuyu, Mecidiyeköy, İncirli, Şirinevler ve Avcılar metrobüs duraklarının yolcu kapasitesi nedir? Ve iş yoğunluğu olan saatlerde bu durakları kullanan yolcuların sayısal verileri elinizde mevcut mudur?
6. Metrobüslerde kademeli ücretlendirme (gittiğin kadar öde) sisteminden faydalanmayan yolculardan elde edilen kazancın miktarı nedir? Bu sorunun çözümü noktasında herhangi bir çalışmanız olacak mı?
7. İstanbul'da kent içi ulaşımın ücretsiz olmamasının sebebi nedir?
8. İstanbul'da tüm ulaşım araçlarının 24 saat kesintisiz hizmet vermesi için bugüne kadar yapılan ve bundan sonra yapılması düşünülen bir çalışma var mı?